

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serioși nefracate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tariful
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din Intru și din
afară și la d-nul colector.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu anul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esen-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 197.

Brașov, Miercuri 7 (20) Septemvrie.

1905.

Nici un punct luminos!

(t) Așa esclamă un diar coali-
ționist acum după-ce prin demisiunea
cabinetului Fejervary și prin amâna-
rea dietei nu numai că nu s'a făcut
nici un pas înainte spre rezolvarea
crizei, ci în situațiunea critică internă
pare a se fi instăpănit éráși desori-
entarea și incurcătura cea mai mare.

Nici un punct luminos! Episodul
Fejervary a trecut, ce e drept, dér a
rémás pe urma lui agitația și mișca-
rea cea mare pusă la cale de guvern
în masele poporului, máhnirea și
nemulțumirea socialiștilor, cari prin
căderea guvernului își véd pe mult
timp spulberate visurile și aspirați-
unile privitoare la dobândirea de drep-
turi politice prin votul universal.

Un punct luminos nu desvălesce
aspiranților la ólele cu carne ale stă-
pânirei nici faptul, că după demisiu-
nea cabinetului-Fejervary urmază în
mod firesc să se facă demersuri și
încercări noué spre rezolvarea mare-
lui conflict dintre Corónă și coalițiune.
Din contră, își díe unii din cei cari
cred a cunoște bine stările de lu-
cruri actuale, aceste demersuri și în-
cercări se vor face de astă-dată în
împrejurări mult mai grave, de cum
erau împrejurările dinainte de câteva
luni.

De la începutul crizei și până a-
cum situația critică internă a rémas
aceeași. Nici o deosebire, de cât póte
aceea, că coaliția a organizat, bine
rêu cum a putut, așa dísa rezistență
națională. Corónă, după cum se afir-
mă dílnic, nu va ceda din punctul
sêu de vedere accentuat în cestiunea
militară, nici Andrassy, nici Kossuth
nici Banffy e tutti quanti n'au pu-
tut'o convinge, că prin renunțarea la
drepturile sale suverane asupra ar-
matei ar crea o stare durabilă de li-
niște și mulțumire în Ungaria. De
altă parte cei din fruntea coalițiunei,
cari își arógă dreptul de represen-

tanți ai țerii și „națiunei“, jură pe
ceriú și pe pământ, că nu vor re-
nunța la postulatul lor principal,
limba de comandă maghiară, căci de
ar face una ca asta, ar „trada nați-
unea“, a cărei onóre ar pretinde aran-
jarea cestiunei militare, conform po-
sițiunei legale a statului ungar.

Intr'aceea nu s'a schimbat intru
nimic nici tactica acelora dintre bâr-
bații politici maghiari, cari nu véd cu
ochi buní crescerea influenței elemen-
telor maghiare ultraiste radicale și
cari sunt jigniți adêne în ambiția și
interesele lor de tot felul prin pier-
derea puterii. Intréga cestiune mili-
tară o reduc adversarii maghiari ai
coalițiunei opozițiionale la o cestiune
de importanță secundară, care nu
merită să se risipescă pentru ea atâta
capital moral și luptele de drept pu-
blic să se ducă până la absurd.

In împrejurările acestea sunt fórte
puține șansele maiorității coaliționiste
de a lua cârma țerii în timp relativ scurt.
Cercurile politice privesc cu óre-care
încordare la rezultatul audienței, ce
a avut'o ieri baronul Fejervary la
Majestatea Sa monarchul în Viena.
Audiența acésta se anunțase oficial,
dér s'a desmînțit. Acum însé se con-
firmă prin însuși faptul, că a avut
loc ieri.

Nu se scie încă pozitiv ce a is-
prăvit Fejervary la Viena, dér se vor-
besce, că în afară de raportul, ce l'a
făcut asupra situațiunei după ședința
de la 15 Septemvrie a dietei, minist-
rul președinte condamnat a mai purta
încă acésta sarcină, ar fi prezentat
Majestății Sale lista acelor politiciani,
a căror chemare la curte e necesară.
Intre aceștia ar fi Col. Szell, Fran-
cisc Kossuth, contele Iuliu Andrassy,
contele Albin Csáky, Iuliu Justh și
contele Aladar Zichy.

Décă s'ar adevéri scirea acésta,
reiese din ea, că Fejervary n'a avut
— cum se dícea — autorisație de a
intra în contact direct cu șefii coali-

țiunei mai înainte de ce ar fi supus
decisiunei Coróniei acésta afacere. Și
mai reiese de altă parte și aceea, că
s'ar face o nouă încercare pentru a-se
afla basa pe care să urmeze un even-
tual compromis între Corónă și coa-
lițiune, — cu scopul, firesce, de a-se
constitui un guvern parlamentar din
sinul maiorității.

Pentru moment însé rămâne
constatat, că punctul luminos, care
înainte cu câteva díle se aștepta să
se ivescă pe orizontul posomorit al
criticei situațiunii interne, nu s'a ivit
încă, și ivirea lui atêrnă acum și mai
mult de la atitudinea ce o vor lua
cei din maioritatea dietală față cu
voința Coróniei de a nu ceda în ce
privesce drepturile sale suverane în
armată.

Conferența dela Sibiu oprită.

Pe mâne, Miercuri 20 Septemvrie
n., a fost convocată la Sibiu „confe-
rența electorală“ a delegațiilor români
ai cercurilor electorale. Asêrá târziu
dépă încheierea fóiei, am primit din
Sibiu scirea, că *autoritatea politică din
Sibiu a oprit ținerea conferenței*. Scirea
noastră o confirmă și următorul avis,
ce-l publică „Tel. Rom.“ din Sibiu,
în fruntea numărului sêu de ađi. Éta
câ scrie „Tel. Rom.“:

»Conferența electorală română, con-
vocată pe Miercuri 20 Septemvrie n. la
Sibiu, a fost oprită din partea autorității
politice locale, pe motivul că e *intrunire
politică*. Cei ce anunțaseră conferența, au
fost încunoscințați în scris despre oprirea
conferenței în cursul dílei de erí, érástăđi
au înaintat recurs în contra opririi, și
mai ales în contra motivului adus. Cu
tóte acestea, fiind timpul scurt, o resol-
vare, chiar favorabilă a recursului, nu
póte să urmeze de cât după terminul pus
pentru ținerea conferenței. În urma auto-
risației primite de la unu din convocato-
rii conferenței, comunicăm decí cetitorilor
diarului nostru, că conferența nu se va
ține“.

Brașov, 6/19 Septemvrie.

**Respingerea unui plan de rezolvire a
crizei.** Diarele maghiare aduc următórea
scire: Profesorul Ludwig Stein din Berna,
Ungur de origine, a supus în înțelegere
cu Goluchowski șefilor coalițiunei un plan
pentru limpedirea situației. Ei l'au primit.
Ministrul de esterne Goluchowski a supus
acest plan aprobat de densus Maj. Sale, care
însé a respins acest mod de rezolvire a
crizei. Planul cuprindea declarația pe care
avea s'ó facă noul minister unguresc, a-
decă: Monarchul, conform drepturilor sale
suverane, persistă în atitudinea de până
acum și în limita acestor drepturi suve-
rane promite naționalisarea armatei; își
reservă însé noua regulare a drepturilor
suverane pentru viitórea proclamație a
încoronării. Acest din urmă punct a făcut
pe monarch să respingă proiectul sub cu-
vênt, că nu póte prejudicia drepturilor vii-
torului rege al Ungariei. Posiția lui Go-
luchowski e sdruncinată prin acest eșec
vêdit.

Dela congresul »Corda-Frateres«. La
banchetul, ce s'a dat în șirul festivităților
aranjate în Liège din prilejul congresului
internațional »Corda Fratres«, delegatul
maghiar Dr. Ajtay Iozsef a ridicat un toast
pentru regatul României, urându-i pros-
peritate și tãrie, »pentru-ca unit cu Un-
garia să póta resista înamicului comun,
care ar încerca o invasie din Rêsărit.« Dis-
cursul lui Dr. Ajtay s'a referit numai la
politica Românilor, rugându-i ca cel puțin
acum, când *orizontul Ungariei se întunecă*,
să le fie sinceri frați întru ajutor (!) Din
partea delegațiilor români n'a răspuns ni-
mení, [deórece discursul delegatului ma-
ghiar s'a referit la o discuție publică asu-
pra cestiunei naționale.

»Universul« din care luăm scirea de
mai sus, mai comunică, că România a fost
representată la congres prin d-nii Dr. I.
Vișoiu-Cornățeanu, N. Bușilă, C. C. Ne-
goițescu, prof. C. Popescu, I. Naum și M.
Rădulescu. În ședința din 3^e Sept. n., fiind
la ordinea dílei modificarea statutului Fede-
rației »C. F.« delegații români au reușit să

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Museul național și serbările dela Sibiu.

(Fine.)

N'a lipsit nici *serbarea națională*
dintr'un sat românesc — din *Seliște*. Iti
trebuie ochi, ca să veđi, și inimă să sim-
țesci întréga vrajă de care ai fost cuprins.

S'au pus bazele unui curs de menaj
pentru fetele nóstre, cari vréu să ajungă
gospodine bune. O reuniune de femei,
care-și înțelege misiunea, a putut să-și
vadă ostenele încoronate de succes. Un
pas înainte și acesta.

Un lucru fórte important s'a între-
lăsat să se facă. Ce este mai frumos, decât
recunoscința față de redesteptătorii nea-
mului? Dela Sibiu am avut ocașia să pe-
legrinăm la mormintele lui George Lazăr,
a lui Șaguna, a lui G. Barițiu, Baron Urs
de Margina și alții. Ce ne-a oprit dela
acésta? Ordinațiunea vre-unui guvern?

Dér e punibil un pelerinaj inofensiv
la mării nóstre bărbați? Fără vorbă multă,

fără frase bombastice, fără tricoloruri îm-
brăcate în zabranice negre. Treicolorul
cernit îl purtăm în inimile nóstre, cuvîn-
tele le oprim pe pragul buzelor nóstre și
numai ochii nóstri se înțeleg.

Asta nu s'a făcut, și e trist că nu
s'a făcut. Ce au făcut studenții din in-
demnul lor propriu, e prea puțin.

Sé nu fi avut interes frații nóstri din
România să vadă bisericuța și mormântul
simplu — prea simplu și sêrăcăcios pentru
el! — al dascălului lor? Și nici ceilalți
Români sosiți din patru colțurile lumii?

»Asociațiunea« n'a putut întreprinde
lucrul acesta — deși era în programul ei,
dér noi, ca particulari, de ce n'am făcut'o?

Sé sperăm, că cu altă ocașie nu se
va uita acésta datorie sfântă.

Și ocașia ni-se dá în curênd. Încă o
lună și mărêta catedrală gr. or. se va
sfînți cu mare pompă. O nouă manifestație
națională, un nou semn de viață, că trăim,
că vrem să fim respectați în obiceiurile,
în drepturile, în limba nóstră. Timpurile
de acum cer fapte, fapte, cari vorbesc prin
elocuența lor orí și cui, care are ochi de
vêđut și urechi de ađit.

Zidirea mărêță, în stil bizantin, cu o

pictură escelentă 'a 'unuia dintre pictorii
nóstri, se înalță în mijlocul orașului Sibiu.
Óspeții, cari au fost la serbările din sêp-
témăna trecută au putut'o visita și au
putut să-i admire frumșeta.

Și astfel se desprind rênd pe rênd
amintirile, pe cari ni-le-au lăsat serbările
dela Sibiu; unele frumoșe și trainice, al-
tele mai întunecate, dér pregătite să dis-
pară cu prima ocașie, cu primul prilej de
bucurie a sufletului.

Décă așa fi fost străin, fără de cunos-
cințe despre poporul românesc, și așa fi
vêđut atâta străduință cuminte și atâta
dragoste de înaintare, așa fi adus laude
acestui neam, care în noianul de străini
scie să-și păzescă cu atâta cerbicie și
mândrie datinile și firea specifică.

Décă așa fi fost un frate din Româ-
nia, care vine pentru prima óră în mij-
locul Transilvănenilor, mi-s'ar fi umplut
ochii de lacrimi, de lacrimi de bucurie, și
aș fi díș: »Nu, neamul ésta nu e pe calea
perzaniei. Un geniu bun îl ocrotesc pe
cărările apucate și-i pregătesce un viitor
mândru«.

La orí-ce cas, decă așa fi fost un Ro-

mân, care a avut norocul să fie lăsat de
comitetul aranjator la serbări...

* * *

Lunile trecute m'a căđut în mână
romanul »Clopote amuțite« (Elnémult haran-
gok) de scriitorul ungar Rákosi Viktor.
Sórtea piesei teatrale estrase din acest
roman este cunoscută. Studențiimea ro-
mână din Oradea-mare a primit'o cu ce
se cuvine — cu protestări în decursul re-
presentării.

Un popă »valach« ni-se arată aici în
tótă goliciunea sa: bețiv, cartofor, lacom
de bani, fără de suflet cu servitorii, înșe-
lător și pe lângă tóte astea — și om cum-
perat de Liga din București. Față 'n față
cu el e pus preotul calvin, cuminte, ge-
neros, iubitor față de dusmanul sêu ier-
tător, în sfârșit — bunătatea personificată.
Și în mijlocul acestora stă Florica, fata
»popii« român.

Piesa teatrală n'o cunosc, lér cunosc
grațiositățile din roman.

Pe Florica o duce părintele odată la
o adunare a »Asociațiunei«. O adunare a
»Valachilor«. O, e oribil! Și popa calvin
cuprins de dragoste față de Florica o ur-

facă a-se respinge propunerea delegaților unguri, cari cereau subdivizia Federației pe State. S'a admis în comun acord, ca subdivizia pe secțiuni să fie abolită, simplificând astfel administrația Federației. Fie-care universitate va avea un consulat direct, în raport cu biroul central al Federației stabilit în Italia. Modificarea astfel acceptată are caracter provizoriu. Statutul se va vedea în viitorul congres.

În penultima ședință, ținută în 8 Septembrie n. s'a primit cu unanimitate, ca viitorul congres să aibă loc la București. Sâmbătă în 9 Septembrie congresul a fost închis.

Evenimentele din Japonia. În urma turburărilor recente din Japonia, pricinuite de semnarea tratatului de pace, locțiitorul ministrului de interne Isaburo Yamagata, a demisionat. Se știe, că massele agitate ale poporului japonez au incendiat în prima lor furie edificiul ministerului de interne. Urmarea a fost proclamarea stărei de asediu și dimisiunea lui Yamagata. Mikado însă n'a primit atunci demisiunea. Acuma șosece scirea oficială din Tokio, că demisiunea a fost primită și că în locul lui Yamagata a fost numit vice-ministru de interne, ministrul de comerț Kijura.

«Berliner Tageblatt» e informat, că ziarele din Coreea raportază despre o creștere amenințătoare a nemulțămirei poporului coreean față de regimul japonez. Mii de Coreeani au plecat din toate părțile țării la Seul, capitala Coreei, pentru a protesta contra dominației japoneze. Gendarmii japonezi au căutat să respire pe cei nemulțumiți. Încălcându-se o încăierare, un gendarm a fost ucis și numeroși Coreeani răniți.

Acord anglo-rus asupra Persiei și Asiei centrale. Din înșvor excelent se dă scirea, că diplomația engleză face mari eforturi spre a se înțelege cu Rusia în privința Persiei și a Asiei centrale. Se crede, că Witte va fi însărcinat cu o misiune la Londra spre a stabili un astfel de acord.

Prelungirea prohibiției exportului porumbului din România.

În «Monitorul Oficial» apărut Sâmbătă s'a promulgat jurnalul consiliului de miniștri, prin care se prelungește mai departe și pe timp nedeterminat prohibirea exportului porumbului. E'tă raportul ce d-l ministrul de finanțe a adresat în această privință consiliului de miniștri :

În anul trecut, din pricina secetei, care a bătut țera și a redus în mod excepțional recolta porumbului, guvernul a oprit exportul porumbului până la 15 Octombrie 1905, adică până atunci, când era

mărește și se îngrozește de ce vede. Românii jociu jocurile lor, naționale. Românii vorbesc românește. Omenii Ligei «blăstămate» imbată mințile dascălilor semiculti și banii sună ademenitor la urechile lor, — a vândătorilor de patrie.

Și părintele calvin se scandalizează. Altă-dată șosece în Clușiu. E pe timpul memorandumului. În hotelul, la care se află el, își petrec «Valachi». E o orgie sălbatică. Popii și cu dascălii cântă «Deșteptă-te Rumun» și beau șampanie. Și omenii Ligei își fac treburile cu fiițele credule și dobitocesci.

Tabloul e oribil. Fum și cenușe și fețe sălbatice și chiote nebune și risete provocătoare și «Deșteptă-te Rumun...»

D-le Rákosi! D-tale nu ți-s'a dat să vezi o serbare romanescă! Altfel n'ai scrie așa. Ai fost la serbările dela Sibiu? Decă da, ai curagiul și șterge pata asta murdară din paginile scrise de d-ta — chiar și romanul și piesa d-tale întrăgă! — ori decă nu, învață dela alții ce este cinstea, ascultă dela alții cum își petrece un neam, care se află într'această stare, cum a fost de multe ori neamul d-tale, și numai după aceea începe și scrie.

H. P. Petrescu.

să se știe cu ôre-care siguranță starea recoltei anului 1905.

Măsura luată anul trecut a fost de sigur folositoare și pôte ar fi fost mai bine să se ia mai de vreme. Într'adevăr, cu totă oprirea exportului am fost siliți să importăm porumb din țările depărtate, împrejurare cu totul nouă în istoria noastră economică.

Faptul chiar al acestei importări din țări depărtate dovedește, că rezerve de porumb nu mai avem în țera. Recolta anului curent deși nu este încă cunoscută pe deplin, nu ne dă însă speranța, cel puțin din câte se știe până acum, că ar fi nu numai suficientă pentru nevoile consumației interne, d'er ar lăsa și o cantitate liberă pentru export.

În aceste împrejurări cred că ar fi o greșală să permitem exportul porumbului nostru, pentru-că după câte-va luni se simțim să importăm altul — greșală și din punctul de vedere igienic.

Se pôte ca atunci când vom cunoște cu precizie adevărata producție a anului acesta, să căpătăm convingerea, că este în țera un prisos pentru export. Va fi în totdeuna vreme, de va fi așa, să ridicăm prohibiția exportului.

Deocamdată suntem dator să prelungim prohibiția exportului porumbului și după 15 Octombrie, până la nouă dispozițiuni.

S'ar pôte obiecta, că nimic nu ne zoresce de a lua o asemenea măsură până în ajunul zilei de 15 Octombrie, când de sigur cunoștințele noastre asupra recoltei de est timp vor fi mai precise.

Credeam însă, că nu este bine a lăsa t'ergul cerealelor în nedumerire. S'ar pôte încheia transacții basate tocmai pe expirarea termenului prohibiției de export, transacții, cari nu s'ar mai pute executa din pricina unei eventuale prelungiri, care ați ne pare aprôpe sigură. Și nu este bine pentru sănătosa dezvoltare a vieții noastre economice ca transacțiile să fie turburate chiar pentru cauze de vedit interes obștesc.

Pentru aceste cuvinte v'erog să binevoiti a semna alăturatul jurnal, care în urmă va fi supus aprobării M. S. Regelui și ratificării Corpurilor legiuitoare.

Ministrul financelor:
Take Ionescu.

Sfintire de biserică în Săsarî. Comuna Săsarî, lângă Baia-mare, sub conducerea vrednicului preot Alexa Pop și-a zidit o biserică frumoasă, care se va sfinti în ziua de 24 Septembrie st. n. Din invitarea ce ni-se trimite vedem, că actul sfintirii îl va săvârși însuși episcopul g. c. Dr. Demetriu Radu din Oradea mare. P. S. Sa va sosi la Săsarî în ziua de 23 Septembrie și va celebra după amiazi inseratul. În 24 Sept. la ôrele 8 dimineața se va începe actul solemn al consecrării. Cum se obișnuiesc cu asemenea ocaziuni, în Săsarî se va da și un banchet (tacâmul 5 cor.), mai departe concert și bal (întrarea 3 cor. pentru cari se va da și mâncare). Ôșpeții, cari doresc să asiste la solemnitate, să se anunțe înainte (Zazar P. u. Misztóffalu. Szatmár m.) adresându-se președintelui comitetului aranjator, părintele Alexa Pop. Alătura cu d'nsul vedem în comitet și pe Gavril Barbu jun. ca secretar, pe domni Ștefan Cherecheș și Al. Mureșan, cassier, Romul Marchiș, controlor și 48 membri, flôrea tinerimei române din părțile sătmărene-selăgene și chiorene.

Parochia Săsarî face parte din diecesa Orăzii mari, formând încă cu câteva comune o enclavă împrejmuită jur împrejur de parochii din diecesa Gherlei. Solemnitățile din Săsarî vor contribui la elevarea religioasă și națională a poporului din acele părți, prin faptul că ele vor fi presidate de însuși Arhierul, cunoscut ca mare orator, pe când Gherlenii au nenorocirea să fie cărmuți bisericesece de un episcop, care nu se arată în mijlocul fiilor săi sufletesci.

Adunarea despărțământului «Bistrița» al «Asociației». Duminică în 24 Septembrie despărțământul «Bistrița» al «Asociației» își va ține adunarea generală în Șoimuș. La marginea cercului notarial delegații vor fi întâmpinați cu banderiu. Apoi se va ține liturghie, la care va cânta corul sub conducerea d-lui Vas. Baciu. După liturghie va avea loc ședința. La ôrele 3 p. m. vizitarea expoziției aranjate de agentura locală, apoi se vor vizita câteva case țărănesci, grădina de pom și stupin. S'era se va da teatru («Lipitorile satelor» de Alexandri) și după teatru urmază dans.

Statistica elevilor înscriși la școlile centrale rom. din Brașov. La gimnasiu au fost înscriși 322 elevi ordinari, cari se repartizează în următorul mod pe clase: In cl. I. gimn. 60; cl. II. gimn. 41; cl. III. gimn. 45; cl. IV. gimn. 39; cl. V. gimn. 36; cl. VI. gimn. 32; cl. VII. gimn. 42; cl. VIII. gimn. 27. Anul trecut școlar au fost înscriși 313 elevi ordinari, rezultă deci o creștere de 9 elevi.

— La școla reală inferioară au fost înscriși 80 elevi ordinari, cu 6 mai mulți ca în anul expirat, cari se repartizează în următorul mod: cl. I. r. 29; cl. II. r. 18; cl. III. r. 21 și cl. IV. 12.

La examenul de maturitate supletor și de emendare, care s'a ținut eri d. a. în sala festivă a gimnasiului nostru, s'au prezentat 7 candidați, absolvenți ai gimnasiului, și anume: Augustin Butaș, Ioan Ciora, Gh. Mănoiu, Gh. Negoescu, Teodor Popa, Nic. Răchitan și Al. Vidriginescu. Toți candidații au trecut examenul cu succes. Candidatul T. Popa a fost declarat bene matur. Er ceilalți maturi. Examenul a fost presidat de d-l archimandrit Ilarion Puscaru în calitate de comisar consistorial, er ca reprezentant al guvernului a asistat d-l director suprem de studii Kunze Elek.

Excursiunea școlară în Poiană se va ține în cas de timp favorabil mâne Miercuri. Elevii împreună cu profesorii vor pleca din fața școlilor la ôrele 7½ dimineața în frunte cu fanfara.

O nouă școlă română în Bitolia. Guvernul otoman a autorizat deschiderea unei noue școle române în Bitolia. Noua școlă va fi instalată în cartierul Arnaut-Mahala.

O serbare în Țaga. Diarul «Dési Hirlep» raportază, că la castelul contelui Eugen Wass din Țaga s'au ținut la 10 Septembrie (onomastica domnei) festivități mari, la cari a participat totă aristocrația maghiară de pe Câmpie, conții și baronii Banffy, Béldi, Jósika, Logoethi și — preotul român din Iclod Iosif Onciu. S'a aranjat defilare costumată și mascată, apoi a fost prânț mare și dans. La prânț — spune fôia maghiară — «părintele Onciu pornind dintr'o asemănare poetică, a rostit în cuvinte avintate un toast pentru stăpâna casei. Toastul a avut mare efect asupra celor de față» (mely mély hatást gyakorolt a jelenvoltakra). — Am relevat prezența d-lui Onciu în cercul aristocrației din Țaga nu pentru alta, ci pentru a arăta, că și astăzi este admis câte un preot român la castelul Wass din Țaga. Firesce, timpurile s'ar modernizat strașnic. Înaintea cu 100 de ani încă se vedea în castelul și parcul din Țaga un călugăr român. Nu se găsesce scris nicăiri, ce e drept, că ar fi ținut toaste, d'er se știe, că a scris o «Cronică» și că îl chema — George Șincai.

Baroni noi. Monitorul oficial ungar publică în numărul său de Sâmbătă ridicarea la rangul de baron a evreilor Armin, Bernat și Albert Groedel. Numiții domni au fost nobilitați anul trecut primind predicatul de «Gyulafalva», de acum înainte ca baroni vor purta și un al doilea predicat «Bogdani». Același număr publică și ridicarea la rangul de nobil a evreului Vécssey (Weiner) Arthur, directorul antreprișei de cherestea a baronilor de mai sus. — Decă guvernele ungare vor urma cu atâta liberalitate în distribuirea baronatelor, în curând va trebui să căutăm cu lumina pe acel bogătaș evreu, care nu va posedea acest titlu. Se vede, că s'a ieftenit strașnic acum baronia, căci o fôie maghiară scrie, că baronul Fejervary prin fișpanul Elemer Domahidy a oferit acest titlu marului proprietar Petru Harstein din Dobriștin — pentru suma bagatelă de 200.000 corone. Harstein însă a refuzat.

Inaugurarea anului școlar la universitatea din Clușiu. În ziua de 18 Septembrie s'a inaugurat noul an școlar la universitatea Francisc-Iosefină din Clușiu. Rectorul Dr. Kiss Mór a făcut o dare de semnă despre activitatea sa în anul trecut și apoi a predat insigniile rectorale noului ales Dr. Szabó Dénes, care și-a ținut discursul inaugural, vorbind despre tema «Cum trebuie să combatem bôlele?» — După cât vedem din «N. H.» nici rectorul vechiu, nici cel nou nu s'a avintat la lecțiuni patriotice, cum se obișnuia la Clușiu pe vremea lui Apáthy.

Sf. Sinod al Rusiei pentru armata rusă. Diarul «Magdeburger Ztg.» primesce de la corespondentul său din Moskva următoarea telegramă: Sf. Sinod a votat 120 milioane ruble din averile mănăstirilor și bisericilor rusești pentru ajutorarea guvernului în vederea reorganizării flotei și armatei rusești.

Adevărat să fie? Organul lui Kossuth «Budapest» de la 18 l. c. aduce scirea, că

deputatul Dr. A. Vlad făcându-și d'ilele aceste darea de semnă către alegătorii săi din mai multe comune ale cercului electoral, «a atras atențiunea românilor inteligente la congresul (conferența) convocată pe 20 Sept. în Sibiu, cu provocarea să participe în număr cât mai mare, deôre-ke congresul (conferența) se va ocupa c'o afacere extraordinară de importantă pentru Români, cu revizuirea programului de la 1881».

Congresul macedonean. «Zeit» află din Sofia, că șeful organizației interne macedonene, Gruen, a sosit la Sofia. Sunt așteptați acolo și alți șefi macedonești, cari se vor duce apoi cu toții la anunțul congresului în Macedonia. Congresul are de scop de a stabili statute noue pentru organizație și atitudinea Bulgarilor față de celelalte naționalități.

120 de case în flacări. — Uragan. Un îngrozitor incendiu a izbucnit Duminică în comuna Moțaței (România), un sat mare în apropiere de Calafat. Focul a început la ôrele 11 și 120 case au fost prefăcute în cenușe. O vijelie grôznică s'a deslănțuit în tot județul, ceea-ke face să se credă, că întreg satul este condamnat a fi nimicit de flăcări. Pompierii din Craiova, sub comanda d-lui sub locot. Eliad, au pornit la ôrele 4 cu un tren special la locul desastrelui. Cu același tren au plecat prefectul județului și pompierii din Calafat. Panica este indescriptibilă printre sătenii rămași pe drumuri. Au ars vite multe. Se știe că sunt și victime omenești. — Vijelia ce s'a deslănțuit în oraș, este cu adevărat uragan. Vântul a descoperit case, a rupt arbori, a stricat firele telegrafice. Multumită activității pompierilor, focul din Moțaței a fost parțial localizat. Victime omenești nu sunt. Au ars magazine pline de produse. Pagubele sunt colosale.

Modificarea proiectului constituției rusești. Proiectul de constituție rusescă va fi în curând lărgit prin adăugarea câtorva noue articole. Opozițiunea pe care o fac intelectuali proiectului de constituție așa cum e ați, provine din dispoziția, că numai persoanele cari plătesc chirie anuală de locuință de la 1800 de ruble în sus pot să candideze la scaunul de deputat în Duma imperiului, așa că unele celebriități ale inteligenței și culturii, n'ar pute să-și presinte candidatura.

Fômete în Caucas. Din Petersburg se telegrafiază, că în orașul Baku și în celelalte orașe din Caucas bătue fômetea. În Baku s'au îmbolnăvit 500 de persoane de tifus de fôme. Pâne și carne se vinde cu prețuri exorbitante. — Tulburările continuă. Număröse edificii au fost incendiate. Tătarii au aruncat în foc număröse Armeni. Din orașul Kursk se anunță măceluri de Evrei.

Conferința păcii din nou convocată. Se telegrafiază din New-York diarului «Martin», că Roosevelt, președintele Statelor-Unite, are de gând să convoce din nou conferința păcii la Haga.

Reprimarea turburărilor de la Bacu. Agenția telegrafică din Petersburg d'ice, că ministrul de finanțe a supus împăratului, în ziua de 14 Septembrie st. n., un memorandum al industriașilor de naftă, privitor la măsurile de luat pentru ridicarea acestei industrie și pentru a-se garanta continuarea ei. Impăratul a ordonat să se convoce, în loc de congresul industriașilor de naftă, proiectat la Baku pentru finele lunii Septembrie, o conferință la Petersburg a industriașilor de naftă și de cărbuni, sub președinția ministrului de finanțe. În același timp s'a ordonat să se trimită la Baku trupe suficiente pentru a pute garanta funcționarea stabilimentelor industriale. S'a decis a-se forma în acest scop o poliție specială compusă din soldați liberați. Țarul și-a exprimat încrederea, că ministrul de finanțe va sci să găsească mijlocele necesare pentru a veni în ajutorul acestei importante industrie.

Colera în Varșovia. Se telegrafiază din Varșovia, că s'au produs acolo 45 de cazuri de coleră, cu 17 morți.

Musică pe promenadă. Mâne Mercuri musica comunală va da un concert pe promenada de jos. Inceputul la ôrele 5 p. m.

Căciulire fără rost.

(Coresp. «Gaz. Trans.»)

Din Giurgeu, Sept. 1905.

On. Redacțiune! În August a. c. și-a ținut turneul deputatul Sümegi Vilmos prin cercul electoral al Giurgeului.

Abătându-se în calea-i triumfală în 11 August a. e. și prin comuna Tulgheș, a fost primit, spre surpriza noastră, de tânărul jurist Mihail Doboreanu, fiul familiei Augustin Doboreanu.

În aceeași zi s'a dat în onoarea amintitului deputat în hotelul »Mátyás Király« din loc un banchet, la care a luat parte și inteligența noastră atât din Tulgheș, cât și din Corbu. Onoarea excepțiilor! Cu această ocaziune ținându-se mai multe toasturi cu avânt soviniști, s'a aflat îndemnat a rosti și d-l Ioan Doboreanu paroch în Corbu un toast, în care laudă națiunea română ca pe una, care ține întru toate pași cu celelalte națiuni conlocuitoare, progresând atât în privința socială, cât și culturală, și își golesce paharul pentru »frățietatea română-maghiară«.

Răspunzând la vorbirea d-sale, deputatul Sümegi cade de acord întru toate cu părerea și ideile lansate de antevorbitor, nu poate însă concede expresia »națiune română«, zicând, că în Ungaria nu există decât o națiune »unitară maghiară«, celelalte naționalități fiind numai »o parte întregitoare a acestei națiuni«. Ba merge și mai departe, exprimându-și dorința, ca încă fii noștri de Român să devină »adevărați Maghiari«.

Dând în aceeași zi séra d-l Augustin Doboreanu la casa sa o cină în onoarea amintitului deputat, spre surpriza noastră s'a aflat îndemnat a participa și preotul Tulgheșului d-l I. M., și într'un toast cu colorit »patriotic« declară, că își ține de datorie părintescă a-și crește turma incredințată păstoririi lui în »spirit național maghiar«, și o închină sub protecția stégului, care-l poartă desamintitul deputat (adevădat independist).

Ce l'a îndemnat pe părintele M. la o așa declarație? A uitat d'ora părintele M., că d'nsul are a-se îngriji numai de sufletele turmei lui incredințate, ér nu a dispune și de voința ei spre scopuri streine de ea și de neamul nostru?

Ar fi timpul suprem să recunoscă odată preoții noștri, că prin servilism nu ne putem câștiga stima taberei contrare, ci numai eluțând cu bărbăție ceea-ce ca fi credincioși ai acestei patrii ni-se cuvine și avem drept a pretinde.

Peregrin.

Economie și comerț.

»Industria«, noul institut industrial-economic și de credit, societate pe acții în Deva cu un capital social de 100,000 corone, și-a ținut prima adunare generală de constituire la 14 Septembrie 1905 d. a. la 3 ore în sala festivă a primăriei din Deva. Au luat parte 35 de acționari frunțași din mai multe părți ale țării și mai mulți frunțași ca privitori. Numărul acțiilor reprezentate a fost aproape 600 din 1000 de acții. După legea comercială erau destui 7 acționari cu 250 acții.

Scopurile societății »Industria« sunt: a) a lăți economia rațională și industria; b) a valorisa produsele acestora, a desvolta spiritul a ori-ce muncă inteligentă, spiritul de economisare și întreprindere în sinul poporului și meseriașilor; c) a le procura credite ieftine; d) a întrebuița capitalele întru a mări productivitatea și valorisarea, pentru a lăți bunăstarea generală.

Adunarea generală a deschis-o și presidat-o părintele protopresbiter d-l Vasilie Domșa din Oraștie, prin o vorbire mădușă, care — la dorința adunării generale — va fi luată la protocol și publicată, ca un act de însemnătate. Secretar ad-hoc al adunării generale, a fost membrul inițiator d. August A. Nicoră, ér bărbat de încredere domni: Ilie Cosma, paroch în Crăciunesci, Iuliu Pulici director școlar în Lipova, Artemiu Balaș comerciant în H. Băița și Nicolae Topor econom în M.-Șoimuș lângă Deva.

Adunarea generală a constatat 1038 de acții subscrise, reduse la 1000 de acții a 100 corone acția, plățirea și manipulațiunea de bani în regulă, dând membrilor fondatori absolut de sub răspunderea solidară prevedută în §§. 152 și 154 din legea comercială ungară, ér față de membrul fondator inițiator d. August A. Nicoră pentru zelul cu care a dus la biruință — în mânia atâtor greutăți —

causa bună a noului institut, adunarea generală și-a exprimat mulțămirea sa protocolară, mulțumind și d-lui Nicolae Igna pentru devotamentul cu care a ajutat reușita institutului în calitate de cissar ad-hoc și tovarăș al d-lui inițiator.

Urmând constituirea definitivă, adunarea generală, prin aclamațiune, a ales de president pe d. Vasilie Domșa, de vicepresident pe d. Nicolae Mihail, mare proprietar în Vinerea, de director general executiv pe d. August A. Nicoră, de casar pe d. Nicolae Igna, de contabil pe d. Adam Lazar, de secretar pe d. Artemiu Balaș comerciant în Băița. Toți oficialii vor servi până la 31 Decembrie 1906 fără salare.

Directorul, casarul și contabilul sunt pe viată, ceilalți pe 3 ani aleși.

La p. 7 din convocare a urmat prelegerea d-lui August A. Nicoră despre »probleme vechi social-economice și noile operațiuni întru ridicarea bunăstării poporului și meseriașilor noștri«, ce le va împământeni »Industria«.

Cu date pozitive conferențiarul a dovedit, că noile operațiuni întăresc soliditatea și măresc venitele noului institut, aducând mult bine, de ore-ce lucrăză cu directive și scopuri înainte alese, bine chibzuite și sigure. Institutul e mult mai solid, mult mai binefacător de cât atunci când ar urma singur operațiunile îndatinate de împrumuturi. A arătat cu date pozitive, că sistemul de împrumuturi cambiale pe câte 3 luni, cu câte 10—20% camete și accesorii și 5—10% depurare din capital, ruinează cu grămada mii de familii de mică economie, și a pus în vedere, că »Industria« va introduce pentru clientela țărănească împrumuturi pe 6 luni mai ieftine de cât unele institute, prin ce piata de bani din Deva și împrejurime va fi mai ieftină și poporul va fi mult ușurat. Prima operațiune nouă va fi asigurarea de vite.

Celelalte vor urma pe rând în anii viitori. Nici o operațiune nu reclamă capitaluri mari, toate sunt rentabile și sigure, fiind-că se vor pune numai atunci în lucrare, când vom ave capitaluri și organe executivie bine alese.

După adunarea generală a urmat o cină comună animată, bogată în voie bună și idei sănătoase.

Direcțiunea constă din 30 membrii cu câte cel puțin 10 acții depuse la institut, fiind toți proprietari, hotelieri, crășmari, întreprinzători și comercianți cu mari averi din deosebitele părți ale țării.

Bunul Dumnezeu ne ajute și mai departe!

Un acționar.

Situația generală a cerealelor. După rapoartele consulilor Austro-Ungariei, situația recoltelor din anul curent mai pretutindenți nu a dat rezultatele la care se aștepta lumea în primăvară. Recoltele din Europa sunt sub mijlocii, cele din Rusia proște.

Din această cauză deficitele sunt avizate la următoarele cifre:

În Anglia cultura grăului a fost făcută pe o suprafață foarte mică, așa că va avea nevoie de 13.55 milioane măști metrice secară, 32 milioane măști metrice grâu, 12.50 milioane urez și 23.60 milioane porumb.

Franța va trebui să importe numai 12 milioane măști metrice grâu, ér porumbul lipsește aproape tot.

Germaniei îi va trebui 20 milioane măști metrice grâu, 8—12 secară, 15—16 orz, 9—10 porumb.

Austria va importa din Ungaria 60—66 milioane, din care cea mai mare parte porumb.

Italia are nevoie de 8—12 milioane grâu, 4 milioane porumb și peste tot aceeași lipsă, care va trebui acoperită din America de nord, Canada și Argentina.

Literatură.

»Lucafărul« Nr. 17 (1. Sept. v. 1905) apărut zilele acestea, are pe copertă tabloul în colorii al »Museumului național«, ér în interior următoarele ilustrațiuni: »Vestibulul museumului«. Sala festivă. Scena. Casele Asociațiunei. Andrei Bărganu, noul vice președinte al »Asociațiunei«. Pe pagina primă poezia lui Goga »Rugăciune« de o gingășie și de o vigoare sguduitoare. Urmăză articolul d-lui Tăslăuanu, primul într-o serie ce va urma, despre serbările de la Sibiu. A. Seca cu o poezie pesimistă, care poartă titlul »Tămnă«. — Urmăză potretul și biografia lui A. Bărganu, apoi »Scrisori Romane« II. de Duiliu Zamfirescu, un nou și a-

preciat colaborator al »Lucafărului«. Zaharie Bărganu are două cântece. I. Agârbiceanu o povestire, ér după această urmează jumătate din conferința d-lui Dr. Borcia »Emineanu și teatrul«, cu care autorul a fermecat pe ascultătorii săi la Sibiu. Cronică. Notițe bibliografice. A se adresa Budapesta IV. Str. Zöldfa Nr. 7.

A apărut din Manualul de agricultură rațională, de Dr. George Maior, vol. V Ippologia seu Zootechnia specială a căilor, 18^{1/2}, câte de tipar cu 60 figurî întext. Costă 5 lei.

Vol. VI: Crescerea și prăsierea porciilor, 10 câte cu 35 figurî, costă 3 lei. Se află de vânzare la librăria W. Kraft Sibiu și la autor, București Str. frumoză Nr. 12.

VARIETATE.

— Fine. —

Dér aveți tot dreptul să protestați: un om, chiar decă e american, n'are nimic a face cu un struț și vorba Francesului: comparaison n'est pas raison.

Aveți însă răbdare, tocmai aici vroiam să ajung și eu.

Defunctul Soppey, un bătrân savant, care n'a pus mai puțin de cât 50 de ani, spre a pătrunde această delicată problemă de ornitologie intimă, defunctul Soppey v'ar fi spus, că nu numai știința intră în categoria asta.

Aprópe toate pasările granivore începând cu galinaceele, fac astfel. Tóte mânăncă corpuri tari, ca să ușureze acțiunea zeristaltică a stomacului lor.

Dér în loc de a înghiți ca struțul și casoru, care sunt pasări uriașe, petri mari cât o bobă de fragi seu un dop de sticlă, aceste pasări se mulțumesc în general cu mică grăunțe de năsip.

Legea nu este însă mai puțin aceeași.

Nu aveți de cât să ascultați un coș seu o găină, în timpul cât digerăză, aplicând urechea pe șira spinării lui, și veți auți un șgomot semnificativ la fel cu șgomotul produs de un sac cu nucii.

Sunt petricelele cari își fac acțiunea lor. De ce dér n'ar pute fi același lucru, *exceptis excipiendis*, și pentru om?

Póte că le displace să fie comparați cu struțul, deși politica struților a făcut școala, dér cine se va plânge de asemănarea cu un coș?

În adevăr, nu era atât de prost spiterul șugubet, care cu mult înainte de Iohn Bull și Brother Jonathan, lansase, »pânea de năsip« pentru usul celor cari sufereau de dispepsie. Acesta are fibrele inasimilante ale unor legume verzi ca spanacul ca și sfărâmurile de celuloză, refractare ca și simburii de struguri și a fost boțozată cu drept cuvânt: *mătura stomacului!*

În definitiv nu în tot-d'auna din dragoste pentru igienă, ori din interes medical, cine va se îndopă cu lut seu ród pe-triș; ci une-orî ca ceva bun de mâncat.

Nu știți d-vóstră, că la Tonchin și în China ore-care prăjituri foarte apreciate erau preparate cu argilă comestibilă?

Trebuie să se mai găsescă asemenea prăjituri (căci aceste prăjituri sunt mai mult conserve) la museul de istorie naturală.

Acestă argilă se vinde foarte mult acolo sub formă de prăjituri.

Și costă 12 copeci 600 grame. Se mânăncă când crude seu uscate la sóre, când crude sub cenușe seu prăjite în unt de lemn, uneorî chiar cu cartofi, seu cu carne seu pește. Se pare că nu sunt tocmai rele de mâncat.

Tótă lumea cred că șcie, că sunt în lumea sêlbatică popóre întregi, cari mânăncă pământ și cari au fost denumite geofagii.

Dér mă grăbesc a spune, că ceea ce distinge pe geofagii din Orenoc de exemplu de frumozii domni și frumoșele dómne din Londra și San-Francisco, e că, decă ei mânăncă pământ, nu o fac din vocațiune, ci ca o necesitate, căci foarte adesea n'au ce pune în gură și decă pământul a cărui valóre alimentară e nulă, nu hrănesce pe om, el înșală totuși fómee cum s'ar dice.

E drept, că acest bizar obicei departe de a fi igienic și digestiv, provócă o dilatație caracteristică a viscerelor abdominale, atât de bine (seu réu), în cât burta șermanilor geofagii, balonată ca o bășică, în cele din urmă le cade peste șolduri.

Fără indoială se póte dice, că pământul este producător de hrană, dér ar fi o greșelă să se credă că »consommé natura« este hrănitore.

Totuși nu este imposibil de admis, că

ar poté la nevoie juca rolul de medicament, de înșelător al fómeei, și de digestiv.

Năsipul nu va înlocui nici odată biftecul, dér va poté ajuta la mistuirea lui.

Este egal! Trebuie că omul este un zdravăn pistol, decă póte să fie astfel încercat cu muniție, fără să aibă aerul că se simte mai réu.

(»Epoca«)

Emille Gautier.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 18 Septembrie. În audiența de ađi a lui Fejervary la Maj. Sa, s'a hotărît asupra persoanelor cari vor fi chemate la Monarch. Perspectivele înțelegerii sunt cu tóte aceste fórtne nesigure.

Viena, 18 Sept. La congresul social-creștinilor ținut în Eggenburg Dr. Lueger, primarul Vienei a đis, că evenimentele de acum amintesc anii 1848/49, căci în Ungaria răsună ér strigătele: »se ne lăpădam de Austria«. Cei de sus se bage bine de sémă, căci Ungurilor li-se pot aduce jertfe peste jertfe, dér prin această Ungaria nu va fi nici odată mulțumiță. Vorbind de afirmarea, că Gautsch primul ministru austriac s'a amestecat în cesiuniile Ungariei pronunțându-se contra votului universal, Lueger a đis, că nu se póte tolera, ca Maghiarii să fie sprijiniți în nisunțele lor de un ministru austriac. Suntem într'o situație, când nu trebuie să li-se facă Ungurilor nici cea mai mică concesiune nici pe terenul militar, nici pe cel economic. Austria n'are bani ca să ajute tendințele Maghiarilor.

Viena, 18 Sept. În Olmütz s'a ținut o întrunire mare a Cehilor, urmată de o violentă demonstrațiune contra Germanilor. Poliția n'a putut să restabilească ordinea și a avut mai multe ciocniri cu demonstranții.

Kiev, 18 Septembrie. Mare emoțiune domnesce în oraș din cauza neașteptatei mobilisări a rezerviștilor de aici. Gara este plină de rezerviști, a căror femei și copii umblă plângând pe stradă. Tóte tramvaiele sunt pline de soldați. Regimentele mobilisate, cari fac parte din divisia 38, vor fi trimise în Caucazia.

Londra, 18 Septembrie. »Daily Express« anunță, că președintele Roosevelt va visita familia Țarului, însoțit fiind de o escadră americană.

Wladivostok, 19 Sept. Admiralul japonez Katoga a deschis foc asupra lui Petrupavlovsk. Japonesi au jefuit pulberăria și au mânănt numerose vite.

Baku, 19 Sept. Situația este din ce în ce mai desperată. Tătarii au dărâmat turnurile de sondagii cari mai erau neatinsse, făcând pagube enorme.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof,

stațiune de tren și postă Brunna-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electrisare gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza

Dr. ST. N. CIURCU.

Viena IX Pelikangasse 10. Telefon nr. 17065.

Cabinet de consultațiune

cu somitățile medicale și specialiștii din Viena.

CONVERSIUNEA

Rentei 5% amortibilă din 1881/8 și din 1892/3 Rentă 4% amortibilă.

Referindu-ne la publicațiunea Ministeriului de Finance apărută în Monitorul oficial No. 116 din 25 August 1905 prin care se chiamă la rambursare toate titlurile de Rentă 5% din 1881/8 rămase în circulațiune, oferim detentorilor de Rentă 5% amortibilă din 1881/8 și de Rentă 5% din 1892/3 încă odată Conversiunea acestor obligațiuni în următoarele condițiuni modificate:

Detentorii sus dișelor Rente, care doresc să facă uz de facultatea de conversiune, trebuie să prezinte titlurile de convertit cu începere dela data aparițiunei acestei publicațiunii până Joi 15/28 Septemvrie 1905 inclusiv la următoarele case:

in Bucuresci: Banca Națională a României și Banca Generală Română.

în Brăila, Craiova, Galați, Iași, Bacău, Bârlad, Botoșani, Buzău, Călărași, Caracal, Constanța, Drobeta, Fălticeni, Focșani, Giurgiu, Piatra N., Pitești, Ploesci, R. Vâlcea, Roman, Slatina, Tecuci, T. Jiu, T. Vestii, T. Măgurele, T. Severin, Tulcea la sucursalele și Agențele Băncii Naționale în orele obișnuite de serviciu.

Conversiunea se efectuează din ordinul Guvernului Român prin aplicarea unei stampile.

Ca primă de Conversiune prezentatorul primesce 10% din valoarea nominală a obligațiunilor 5% aduse spre conversiune, în obligațiuni 4% ale împrumutului din 1905 cu cupoane de dobândă curgând dela 1 Octomvrie 1905. Primele care nu se pot plăti în obligațiuni de aceste, se vor achita în numerar pe cursul de 91/8.

Obligațiunile 5% ale împrumuturilor din 1881/8, ce urmează a se stampila, trebuie să poarte cuponul de 1 Aprilie 1906, ér acelea ale împrumuturilor din 1892 și 1893 cuponul de 1 Ianuarie 1906.

Depunătorii obligațiunilor vor primi la timp, în conformitate cu publicațiunile ce se vor face, foi de cupoane împreună cu talonul lor.

Depunătorii de obligațiuni din emisiunile 1892 și 1893 vor primi, în afară de prima de conversiune mai sus menționată, și dobânda de 5% pentru trimestrul dela 1 Iulie până la 1 Octomvrie 1905.

Depunerea titlurilor de convertit se va face, séu imediat séu în termen de patru săptămâni dela expirarea termenului de depunere, în cazul în care purtătorul titlurilor ar depune o cautiune de 5% în numerar séu în efecte publice admise de Banca Națională la împrumuturi calculate după cursul dișei.

Prezentatorul titlurilor le conversiune primesce o adeverință, contra cărei i-se restituie după 15 zile obligațiunile stampilate, precum și prima în obligațiuni din noua Rentă 4% și diferența în numerar.

Formularele necesare se găesc la Banca Națională a României și la sucursalele și agențele ei, precum și la Banca Generală Română.

Bucuresci, 30 August 1905. Banca Națională a României. Banca Generală Română.

Copiiilor precum și adulților un neprețuibil dar dumnezeesc!

Izvorul „GLORIA” de Arkos

in fer și lithiu-hydrocarbonic foarte bogată apă minerală medicinală

de un efect miraculos, necauđând iritațiuni de sânge și unflături la stomac, ca cele mai multe ape minerale pré concentrate în acid carbonic liber și în săruul mineralice.

(Autorisată ca apă medicinală prin decret ministerial intern Nr. 401—1905).

Apa minerală „Gloria” este un remediu de cură foarte prețios, care stârnește pofta de mâncare și înlesnește mistuirea de minune, promovéđă secrețiunea udului și acréla udului, în mod frappant și influențează membrele flegmatice ale organelor respirátore, circulațiunea sângelui și activitatea nervilor într-un mod surprinđetor.

Tot așa și pentru copii în orî-ce etate este apa minerală „Gloria” deasemenea o beutură foarte prețiosă, dorită instinctiv de dișii, care favorizează sănătății lor în modul cel mai îmbucurător.

Béut cu Șampanie, cu vin séu cu bere, apa „GLORIA” va paralisa efectul amețitor ale acestor béuturi mai ales asupra creierilor și a nervilor de multe-orî foarte vătămător, sub orî ce împrejurare.

Pe baza unui studiu foarte minuțios mé simt deci obligat a publica, că orî și cine cătră sine, părinții însă și cătră copii lor vor comite mai mult ca o neglijență, decât n'ar încerca efectul minunat al acestei naturală și într'adevăr binecuvénțată apă minerală, care se manipulează la izvor, — pe cât stă în putința omenescă — cu cea mai deosebită severitate.

Deposit propriu în Brașov, Str. aței nr. 6,

(vis-à-vis de SCHWARZBURG), unde se află cu schimbarea sticlelor:

o sticlă de un litru apa minerală „Gloria” pentru 20 filleri,
” ” ” 1/2 ” ” ” ” ” ” 14 ”

Josef György,

administrațiunea izvorului „Gloria” de Arkos.

42—0

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tu-tungeria de pe parcul Rudolf a lui Spudercăși la Eremias Nepoții.

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Septemvrie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	116 10
Renta de corone ung. 4%	97 30
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88 25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97 10
Bonuri rurale croate-slavone	86.95
Impr. ung. cu premii	221 75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	167.10
Renta de hârtie austr. 4 1/10	100.45
Renta de argint austr. 4 1/10	100.35
Renta de aur austr. 4%	119.55
Renta de corone austr. 4%	100 60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92 95
Losuri din 1860	160.50
Acțiuni de-ale Băncii austro-ungară	16.46
Acțiuni de-ale Băncii ung. de credit	805 75
Acțiuni de-ale Băncii austr. de credit	686 75
Napoleondori	19.12
Mărci imperiale germane	117 32 1/2
London vista	239 87 1/2
Paris vista	95.30
Note italiene	95.30

Cursul pieței Brașov

Din 19 Septemvrie n. 1905.

Bancnote rom. Cump.	18.96	Vénd.	19.—
Argint român	18.92	”	18.96
Napoleond'ori.	19.06	”	19.10
Galbeni	11.20	”	11.30
Mărci germane	117.20	”	117.10
Lire turcești	21.50	”	21.60
Seris. fonc. Albine 5%	101.—	”	102.—
Ruble Rusesci	2.53	”	1.54

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Avis!

Cultivătorilor de vie.

Se află de vânđare viță de vie foarte frumoasă, altoită în viță cu rădăcină americană după cel mai escelent metod (altoire lemnoasă). După trebuință orî-ce soi de viță. Comandele se se trimittă la adresa: **George Șerban**, paroch gr. cat. Șmig (Șomogyom), u. p. Medgyes. 1—6 1860.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell” prospétă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Lista de bucate românescă. De o cercetare numeroasă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

113—0

Cruce séu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

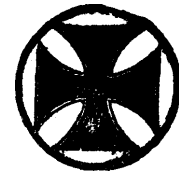
Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și fosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuraigie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auđul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, recea la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulațiunea neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tóte părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și orî-cine póte examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orî-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese confuz de cu aparatul „Volta”, de óre-ce „Căsuul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cerceat. Deja iefinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânđare pentru férá i streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Mai st. n. 1905.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la óra 5-32 min. dimm.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8-7 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persóne la óra 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 4-59 m. dim.*
- III. Trenul mixt la órele 11-35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6-50 séra.* (care circulă numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5.15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8-45 min. a. m.*
- III. Trenul de pers. la óra 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la órele 6.34 m. séra.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).

Dela Brașov la Zérnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3-14 min. p. m.
- III. Tren mixt la óru 9-47 séra.
- IV. Tren de pers. la 6-14 dim. (numai Dumineca)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4-52 m. dim.
- II. Trenul de persóne la óra 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9-27 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Tren. de pers. la óra 7-28 min. dim.
- II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la óra 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la óra 9-18 min. séra.
- V. Tr. accel. la órele 10-14 m. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov

- I. Trenul de persóne la óra 8.25 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de pers. la óra 1-59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la óra 6-10 m. séra.*
- IV. Tren mixt, la órele 10-04 m. séra. (* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zérnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 7-43 séra.